

**Regionalny Zarząd
Gospodarki Wodnej
w Gliwicach**

Dot. Pytania związane z bezpieczeństwem powodziowym Gliwic.

Po podtopieniu Gliwic, w dniu 31 lipca br, nasuwa się mnóstwo pytań na które nikt do tej pory nie udzielił Gliwiczanom wyczerpujących odpowiedzi. Nadal nie wiedzą, dlaczego większa letnia ulewa jest zdolna podtopić ich domy, ulice, parki – słowem, ich miasto!

Gliwicki Urząd Miejski, reprezentowany w tej materii przez Naczelnik Wydziału Przedsiębiorstw Gospodarczych i Usług Komunalnych M. Pendziątek, generalnie unika takich tematów, a jeżeli już się w tych kwestiach wypowiada, to w sposób żenujący i graniczący kpina.

Sądzę, że RZGW Gliwice udzielając wyczerpujących odpowiedzi na poniższe pytania, przyczyni się do wyjaśnienia wielu nagromadzonych niejasności związanych z bezpieczeństwem powodziowym Gliwic.

A. Pytania natury technicznej:

1. Jaki poziom Kłodnicy jest uznawany za stan zagrożenia powodziowego, a jaki za stan alarmowy. Czy obowiązuje tylko odczyt na wodowskazie przy ul. Berbeckiego? Podobno 160 i 220 cm – czy tak?
2. Czy wodowskaz przy ul. Berbeckiego znajduje się pod pieczę RZGW? Jakie inne role spełnia?
3. Czy w Gliwicach oprócz wodowskazu przy ul. Berbeckiego znajdują się inne wodowskazy? Jeśli tak, to gdzie się znajdują i jaką pełnią rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa powodziowego?
4. Jakie zadania pełni jaz przy ul. Portowej?
5. Czy jaz przy ul. Portowej jest wyposażony we własny wodowskaz i monitoring?
6. Jak są sterowane zastawy jazu przy ul. Portowej? Czy ich obsługa jest stała, dochodząca czy zdalna? Ile czasu mija od podjęcia decyzji o podniesieniu zastaw do jej pełnego wykonania?
7. Kto, kiedy i w jaki sposób decyduje o konieczności zmiany położenia zastaw na jazie przy ul. Portowej?
8. Czy istnieją jakieś zależności pomiędzy poziomem Kłodnicy na wodowskazie przy Berbeckiego, a położeniem zastaw jazu przy ul. Portowej?
9. W jaki sposób obsługa śluz Łabędy orientuje się, czy poziom wody w basenach portowych jest wystarczająco wysoki dla śluzowania? Czy bywa, że jest za niski? Jeżeli tak – to co wtedy?
10. Czy „wysoka” Kłodnica może zablokować przejmowanie wody Ostropki? Jeżeli tak, to od jakiego poziomu Kłodnicy, na Berbeckiego, taka blokada następuje?
11. Jaka jest różnica poziomów (mnpm) Ostropki pomiędzy wejściem do podziemnego kolektora, a jego wyjściem do Kłodnicy pod mostem na Dworcowej?
12. Dlaczego do dziś nie zlikwidowano betonowego korka założonego kiedyś na wyjściu z podziemnego kolektora Ostropki do Kłodnicy. Sprawę przedstawia pkt.2.2.1 projektu firmy EnEko nr 423/09-2 pt. „Analiza hydrauliczna kolektora Ostropka”, wykonanego na zamówienie UM Gliwice w 2009 roku.

B. Pytania dotyczące przebiegu podtopień w dniu 31 lipca 2016 :

1. Jaką sytuację na Kłodnicy spowodowała burza z intensywnymi opadami deszczu w sobotę 30 lipca 2016 roku? Co po burzy wskazywał wodowskaz przy Berbeckiego?
2. Dlaczego po sobotniej burzy nie spuszczone wody z Kłodnicy (na jazie przy Portowej) w celu jej przygotowania do ponownego przyjęcia dużej ilości wody? Prognozy zapowiadały kolejne burze z intensywnymi opadami deszczu.
3. Jaka była sytuacja Kłodnicy w dniu 31 lipca 2016 tuż przed burzliwą ulewą?
4. O której godzinie Kłodnica na wodowskazie przy Berbeckiego przekroczyła stan zagrożenia powodzią?
5. Czy ktokolwiek interweniował w RZGW w sprawie podniesienia zastaw jazu przy ul. Portowej? Jeżeli tak, to kto, o której godzinie i przy jakim stanie Kłodnicy na wodowskazie przy Berbeckiego?
6. O której godzinie Kłodnica na wodowskazie przy Berbeckiego przekroczyła stan alarmowy?
7. O której godzinie podniesiono zastawy jazu przy ul. Portowej, jak wysoko i przy jakim stanie Kłodnicy na wodowskazie przy Berbeckiego?
8. Dlaczego zastawy jazu przy ul. Portowej o godz. 17:46 były podniesione tylko do połowy przy stanie alarmowym Kłodnicy przekroczonym o 40 cm? Na wodowskazie przy Berbeckiego o godz. 18:04 poziom Kłodnicy wynosił 260 cm! Byłem, sprawdzałem i robiłem dokumentację zdjęciową.
9. Z kim RZGW współpracuje w przeciwdziałaniu zagrożeniom powodziowym? Czy ta współpraca obejmuje również odpowiednie służby naszych sąsiadów z terenów przez które przepływa Kłodnica?
10. Dlaczego RZGW dopuścił do zlikwidowania (zasypania) na terenie Zabrza dwóch zbiorników retencyjnych Kłodnicy o sporej pojemności? Ile ich, w pełni czynnych, jeszcze pozostało na terenie Zabrza?

11. Czy stan alarmowy Kłodnicy w dniu 31 lipca 2016 byłby tak znacznie przekroczony, gdyby Zabrze solidarnie retencjonowało wody Kłodnicy na swoim terenie? Czy coraz to nowe zbiorniki retencyjne muszą powstawać tylko na terenie Gliwic? Ile nowych zbiorników retencyjnych powstanie w Zabrzu?
12. Czy prawdą jest, że w Zabrzu z powodu braku wodowskazów nie rejestruje się poziomu Kłodnicy,?
13. Czy istnieje ścisła współpraca pomiędzy RZGW a Centrum Zarządzania Kryzysowego? Analizując szczegółowo wydarzenia z 31 lipca br wynika, że... nie istnieje!!

C. Pytania ogólne dotyczące bezpieczeństwa powodziowego Gliwic:

1. Czy istnieje spójny i sprawny system przeciwpowodziowy dla Gliwic? Z danych przedwojennych wynika, że nie tylko istniał, ale też był bardzo sprawny. A dzisiaj? Dzisiaj miasto zalewają co większe ulewy!
2. Potok Ostropka należy do zlewni rzeki Kłodnica zarządzanej przez RZGW Gliwice. Dlaczego więc Gliwicki Urząd Miejski zaplanował i zamierza wybudować zbiorniki retencyjne przy ul. Słowackiego, czyli na terenie, który pod względem gospodarki wodnej jest przecież zarządzany przez RZGW? Czyżby podział ról w gospodarowaniu zasobami wody na terenie Gliwic był aż tak niejasny?
3. Dlaczego RZGW do tej pory nie spowodował, aby UM Gliwice odstąpił od w/w inwestycji, tak groźnej dla miasta pod względem ekologicznym i tak kontrowersyjnej pod względem budowlanym?
4. Dlaczego RZGW nie doprowadzi do pełnej używalności, od dawna istniejących przy ul. Słowackiego, polderów zalewowych Ostropki? Gdyby w dniu 31 lipca br. można było je zalać zgodnie z ich przeznaczeniem, to Ostropka nie wystąpiłaby z brzegów w centrum Gliwic na tak dużą skalę powodując tak olbrzymie straty finansowe.
5. Dlaczego RZGW dopuścił do tak ogromnej dewastacji instalacji/urządzeń hydrotechnicznych eksploatowanych niegdyś w górnym biegu potoku Ostropka dla ochrony Gliwic przed zalaniem?
6. Czy RZGW widzi sens zajmowania się polderami Ostropki (w ogóle) bez uprzedniego odtworzenia w/w instalacji/urządzeń na Ostropce?

D. Pytania o przeciwpowodziowy system bezpieczeństwa Gliwic istniejący przed nastaniem PRL:

1. Dlaczego zrezygnowano z zasilania basenów portowych odstaną wodą pobieraną ze zbiorników osadowych, które mieściły się na lewym brzegu Kłodnicy tuż przed jazem przy obecnej ul. Portowej?
2. Czy zasilanie basenów portowych wodą pobieraną bezpośrednio z Kłodnicy, zawierającą mnóstwo zanieczyszczeń, jest bardziej optymalne? Z jakiego względu?
3. Kto ponosi koszty pracy pogłębiarek często oczyszczających baseny portowe i odcinek kanału przed śluzą Łabędy z gromadzącego się na ich dnie mułu? Czy RZGW?
4. Dlaczego na terenie Portu znajdują się obszary, ograniczone bojami, tak zamulone, że nawet jachtami motorowymi, o bardzo małym zanurzeniu, nie wolno się po nich poruszać?
5. Kiedy zostanie odmulony trzeci, nieduży basen Portu, zwany kiedyś chemicznym, do którego doprowadzana jest woda bezpośrednio z Kłodnicy?
6. Co w operowaniu/sterowaniu jazem przy ul. Portowej, w chwilach zagrożeń powodziowych, jest dla RZGW ważniejsze, priorytetowe:
 - a) Czy zapewnienie basenom portowym ciągłego zasilania w wodę pobieraną z Kłodnicy - co jest możliwym tylko przy jej wysokim stanie przed jazem?
 - b) Czy utrzymanie na Kłodnicy przed jazem bardzo niskich stanów, gdyż tylko takie zabezpieczają miasto przed zalaniem, powodzią?
7. Czy nie pora, aby dla rozwiązania dylematu przedstawionego powyżej, powrócić do zasilania Portu wodą pobieraną nie bezpośrednio z Kłodnicy, ale z odtworzonych zbiorników osadowych?
8. Komu podlega teren z pozostałościami po w/w zbiornikach osadowych oznaczony na mapach geodezyjnych numerami 61 i 62 oraz napisami – „Port”?
9. Kto, dlaczego i za czyim przyzwoleniem zaczął zajmować teren w/w zbiorników? Teren już jest ogrodzony, postawiono namioty i przystąpiono do jego trwałego zagospodarowania. Zdjęcia w archiwum.
10. Czy RZGW wiadomo w którym konkretnie miejscu znajduje przepust pod Kłodnicą doprowadzający wodę z w/w zbiorników osadowych do basenów portowych? Czy można go udrożnić?

Oczekując rzetelnych odpowiedzi na wyżej postawione pytania informuję, że jednocześnie z wysłaniem ich do Was, do RZGW Gliwice, zamieściłem je na stronie internetowej traktującej o przyczynach zagrożeń powodziowych Gliwic oraz zawierającej relacje i komentarze z ostatnich podtopień miasta.

Tak więc na Waszą odpowiedź oczekuję nie tylko ja, autor tych pytań, ale również wielka rzesza Gliwiczian, dla których bezpieczeństwo powodziowe ich miasta nie jest sprawą zupełnie obojętną.

Z wyrazami szacunku
inż. Ryszard Batko

PS. Od 1952 roku wychowywałem się nad Kłodnicą, pod adresem: Gliwice, ul. Portowa 25.